

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XI. Canon quintus Sardicensis versus est in legem publicam regni.
Probatur è libris Capitularium, & ex Hincmaro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

batur, quam dissona inter se habeantur, qui legitis satis intelligit, & quam diverse à sacris canonibus & quam discrepantes in quibusdam ab ecclesiasticis judiciis habeantur. Infrà: De istis sententiis plena est terra, scilicet & de libro collectarum epistolarum ab Isidoro, quem de Hispania allatum Riculfus Moguntinus Episcopus in hujusmodi sicut & in Capitulis regis studiosus obtinuit, & istas regiones ex illo repleti fecit.

X. Quid autem de veterum Pontificum epistolis ipse sentiret, apertissimè ostendit eodem loco; tametsi scribere non audeat eas esse supposititias. Docet enim ex Innocentij, Leonis, & Gelasij receptis decretis accuratè servanda esse ea quæ in canonibus Conciliorum præscribuntur; à quibus tamen discederetur, si varia capita controversis illis epistolis comprehensa servarentur quæ sunt adversa canonibus; qui posteriores cum sint iis epistolis, illis utpote prioribus derogare censendi sunt. Vnde tandem orationem suam hac definitione concludit, honorem quidem iis epistolis deberi ob dignitatem auctorum quorum nomina præferunt, sed Concilia servanda, quorum decreta universalis Ecclesia & sedes apostolica custodit. In hac discretione, inquit, ut præmissi ex verbis Gelasij, suscipite ad instructionem illas epistolas quas beatissimi Pape diversis temporibus ab urbe Roma pro diversorum patrum consolatione dederunt; legendas, venerabiliter; & serva sacra Concilia, quæ sedes apostolica & omnis sequitur Ecclesia, inviolabiliter.

XI. At licet in libris Capitularium descripta fuerint Capitula Hadriani, tamen in eisdem scriptus quoque est canon quintus Sardicenis, ut vim legis in regno obtineat quoad negotia ecclesiastica; eoque solo utebatur Ecclesia Gallicana, ut testatur Hinemarus. Hæc sunt verba Capitularium. *Vt judicatus Episcopus ad apostolicam sedem, si voluerit, appellet. Ex Concilio Sardicensi Titulo quinto. Quod si appellaverit, in cathedra ipsius aliter non ordinetur.* quæ verba transcripta sunt è Breviario Ferrandi Diaconit. LIX. & LX. In eisdem Capitularibus descripta est pars illa epistolæ Leonis primi ad Episcopos Mauritanie Cæsariensis, quæ eorum judicio committit causam Lupicini Episcopi. In universum autem reliqua capitula sic accipienda sunt ut istis nequaquam derogetur, quemadmodum probavimus ex Hinemaro. Is autem nomine Caroli Calvi Imperatoris scribens ad Ioannem octavum Pontificem Romanum, quinam sit canonum Sardicenis sensus aperit in capite undecimo illius epistolæ; cujus verba suprâ relata sunt in hoc libro. Tum capite XIX. docet eam fuisse praxim sui seculi, eamque semper ob-

servatam fuisse in hoc regno. Hæc itaque transalpina Ecclesiis, inquit, earumque rectoribus à sede apostolica de appellatione Episcoporum ad sedem apostolicam ante longissima ætatis annos usque ad nostra tempora servata & à decessoribus ac prædecessoribus eorum secuta & executæ fuerunt. Quod eò facilius is crederet qui observaverit canones Nicænos, Antiochenos, & Sardicenses fuisse descriptos in codice canonum quo Ecclesia Romana utebatur ævo Caroli magni, quem Hadrianus primus misit ad hunc Principem. In epistola verò quæ præfixa est huic codici Hadrianus Carolum hortatur ad observationem horum canonum. *A lege nunquam discede, inquit, hæc observans statuta.* Vnde Leo quartus scribit Episcopos judicari secundum regulas à canonibus præscriptas.

CAPVT XXI.

Synopsis.

I. Gregorius quartus causis Episcoporum audiendi jubet à Primatè Dioceseos; sed iudicium tamen peragi prohibet; quod sibi reservat, vel Legatus in provinciam mittendis.

II. Leo quartus statuit Episcopum damnari non posse nisi à duodecim, nisi si Papam appellaverit. Quo casu nemo potest sententiam pronuntiare adversus eum.

III. Hæc constitutiones contraria erant canonibus. Offenditur autem in quo adversarentur canonibus.

IV. In Gallia tamen Episcopi deponerentur in synodo provinciali, non invitatis Pontificibus Romanis.

V. Probatur ex Nicolao primo, qui ait sedem apostolicam eum habere debere pro damnato qui iudicio Episcoporum fuerat damnatus. At si dejectus appellaverit apostolicam sedem, tum recipi eum possit in communionem, postquam causa fuerit examinata in synodo. Referuntur verba Nicolai.

VI. Agnovit Nicolaus inesse synodis provincialium legitimam auctoritatem ad deponendos Episcopos, neque necessariam esse delegationem Summi Pontificis. Probatur ex epistola ejus ad Salomonem Regem Britonum.

VII. In Concilio Triburiensi statutum est ut Episcopus non nisi à duodecim Episcopis deponatur, nempe in synodo provinciali.

I. GREGORIUS dein quartus infringere conatus est auctoritatem canonum Sardicenis anno DCCCXXXV. & iudiciorum ordinem præscribere quoad Episcopos, arrepta occasione quadam opportunissima. Aldricus Cenomanensis Episcopus ad eum provocaverat ante sententiam Episcoporum provincialium, qui neque litis instructione neque iudicio superfedere volebant. Præcipit itaque Gregorius Pontifex ut causa ejus audiatur à Primatè Dioceseos; sed iudicium tamen peragi prohibet; quod sibi reservat,

mar. cap. 25.

Lib. 7. Capitul.
cap. 115.